



*Julhälsning
till
Karlslunda-Mortorps
församling
2021*



Alla församlingsbor
och läsare av Julhälsningen
tillönskas en

God Jul
och ett
Gott Nytt År

med rik välsignelse från Gud
- prästen Jan

Öppna upp

”Öppna upp” – det blev ett känt uttryck den gångna hösten. Samhället skulle öppna upp igen efter pandemin och återgå till ett mera vanligt liv. Så blev det också. Restriktioner släpptes steg för steg. Vi kunde åter samlas och uppleva idrottsmatcher, konserter och andra evenemang tillsammans. Restauranger och krogar fick ett lyft och affärslivet likaså. I kyrkorna kunde vi på nytt samlas till gudstjänster och förrättningar utan någon gräns för antalet deltagare. Så roligt det var att få mötas igen! Det var med en ny glädje som vi uppskattade friheten att kunna leva och verka som vanligt igen. Det som vi förut tagit för givet lärde vi oss att verkligen uppskatta och värdera.

I skrivande stund tycks en ny våg av covid19-smitta dra in över Europa och Sverige. Hur kommer de ovaccinerade att drabbas? Hur står vaccinen sig mot nya virusvarianter? Och hur länge varar deras effekt? Just nu vet vi inte hur läget kommer att bli under de stundande storhelgerna. Förhoppningsvis kan vi träffas till Jul- och Nyårsfirande och även fira gudstjänster i kyrkorna utan alltför stora begränsningar. Men, vi får avvakta och se. Det är bättre att vara lite extra försiktig än tvärtom, den s.k. försiktighetsprincipen är klok. Och en bön är att

all sjukvårds- och äldrepersonal som slitit och gjort stora uppoffringar tidigare under pandemin ska få hyggliga chanser till vila och återhämtning .

I jultiden påminns vi om hur Gud kommer oss nära, föds in i världen och blir människa som vi. I kristen tro brukar det kallas "inkarnationen". Det skedde inte utifrån något mänskligt initiativ, var ingen belöning för mänsklighetens duktighet och blev verklighet utan medverkan av någon människa, förutom jungfru Maria. Allt berodde på Guds kärlek och nåd. Initiativ, motiv och genomförande – allt hade sitt ursprung hos Gud. Det enda som finns kvar för oss människor är responsen. Vi kallas att "öppna upp". Gud längtar och väntar på att vi ska öppna våra hjärtan. Om inte på vid gavel, så åtminstone lite grann på glänt. Ni vet, det behövs inte mer för att strimmor av ljus ska lysa in i det rum som annars var stängt och mörkt.

Ljuset som då lyser in har en makt och kraft som är starkare än allt annat. Hur vet vi det? Det vet vi genom den öppna och tomma graven där Jesus låg. Genom sin uppståndelse på påskdagens morgon visade han sig vara den han sagts sig vara: Guds Son och världens Frälsare. Därför hör jul och påsk samman. Julfirandet blir förståeligt och motive- rat utifrån påsken, eftersom den vittnar om Jesu seger över döden och det onda. Därför är det logiskt att en Julfirare också är en Påskfirare och som bekant är två högtider och fester är fler än en. En kristen har mycket att glädjas åt. Så, var inte rädd för att "öppna upp" ditt inre inför Gud. Var med i den världsvida kyrkans firande av inkarnationen. Låt oss med glädje och fascination än en gång fira Jul!

*"Så öppna hjärtats tempelhus
och låt hans rika, fulla ljus
därinne klart få skina.
Då blir Guds under sett och känt
- det är advent, det är advent."
Sv. Ps. 109*

Jan Haglund

Julhälsning



I skrivande stund klättrar en liten envis 1,5 årig tjej på mig och vill hjälpa till. Att bli pappa har verkligen varit en välsignelse, men som alla nyblivna föräldrar vet så är det inte utan utmaningar. De två senaste åren har onekligen varit speciella och påfrestande för de flesta. Ensamheten har blivit mer påtaglig för allt för många, medan andra fått tillfälle att fundera lite extra över vad och vilka personer som är viktiga i ens liv. För egen del har det gett en chans att vara mer närvarande under min dotters första år. Samtidigt har det inneburit att vi skärmats av ifrån många nära och kära.

Med det i backspegeln ser vi verkligen fram emot att få fira en riktig Jul och ge min dotter och respektive alla de traditioner vi tar för givet. Förhoppningsvis kan vi även erbjuda svärmor sin första Jul med snön som ett gnistrande vitt täcke på våra hustak, träd och vägar.

Julfirandet är en av vårt lands absolut äldsta traditioner med mer än 1000-åriga anor. En tradition som med åren dessvärre förvanskats och kommersialiserats och alltmer kännetecknats av stress och ångest över allt pynt som måste tas fram, för all mat som ska lagas och framför allt för de där dyra julklapparna man "måste" köpa. Det är inte alltid lätt att slappna av och njuta av Julen med alla förväntningar som man själv och andra har på en. Allt "måste" vara perfekt.

I sådana tider tror jag att det är än viktigare att stanna upp och komma ihåg vad som egentligen är det viktigaste i ens liv - och vad Julen faktiskt handlar om. Och även om jag själv personligen tycker jag att ljusstakarna och stjärnorna ska upp i alla fönster, att tomtarna ska placeras på sina bestämda platser, att pepparkakorna ska bakas hemma och att inget (inte minst en svenskproducerad julsinka) får saknas på julbordet. Samt inte att förglömmas att Kalle Anka klockan tre nästan är lika heligt som midnattsmässan (nej, jag skojar givetvis, men det har

alltid varit en viktig tradition i vår familj. Något som påminner om en enklare tid). Trots allt det, är det viktigt att inte glömma bort att det allra viktigaste med Julen är gemenskap, kärleken till sina medmänniskor och Julens glädjebudskap om en ny tid - om en ny chans.

Ska denna chans och det nya år som stundar nyttjas till att göra om fjolårens misstag, att planera in mer än man egentligen varken har tid ork eller pengar till? Till att fortsätta jaga allt det där som man kanske inte har råd med, "som alla andra har". Eller ska man fokusera på det viktigaste: sina nära och kära? Att ha råd att åka utomlands på semester eller köpa den nyaste storbilds-TV:n betyder inte att familjen blir lyckligare. Att däremot ta sig tid att finnas där och lyssna på sina nära och kära skänker riktigt glädje.

Att ha kul med familj och vänner behöver inte kosta mycket. Mina varmaste minnen ifrån uppväxten är att få lite extra tid med mamma och pappa, att äta fler måltider tillsammans, att vi spelade sällskapsspel, åkte skridskor på isen i Tvärskog och pulka vid "Drakberget" eller uppe i Svartbäcksmåla - och avsluta med att grillas korv och dricka varm choklad.

Med dessa ord vill jag önska alla en riktigt, riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År.

/Christopher Dywik, Melltorp
Ledamot av Kyrkofullmäktige 2017–2021



Ny kontor

Det dröjde länge, men nu är det klart. Ända sedan februari 2020 då Kerstin Karlsson slutade har kontorstjänsten varit vakant och sedan dess har man i flera omgångar försökt hitta någon ny men utan att lyckas. Väntan är nu över. Ny kontor i Karlslunda-Mortorps församling är **Therese Olsson Ström** från Färjestaden och hon började sin anställning redan 1 december. Naturligtvis är det läge att ha med en presentation i årets Julhälsning.

prästen Jan



Vem är du, Therese?

Jag är en glad, trevlig och musikalisk kvinna på 42 år! Jag är uppvuxen i Alstermo men är sedan 2010 bosatt på Öland. Jag bor i Färjestaden tillsammans med min man: Marcus, som också är musiker. Våra 2 barn: Jemina och Sebastian och vår hund Milo, en dansk-svensk gårdshund.

Vad har du gjort tidigare?

Jag har arbetat som kontor sen 2008. Först i Virserum och Järeda församlingar, sedan i Torslunda/ Färjestaden på Öland och senast i Ryssby-Åby Pastorat, utanför Kalmar. Sedan 2019 är jag även utbildad konditor och har det senaste året bl.a arbetat på Strömssons drive-in bageri i Kalmar.

Vad gör du när inte pianot, orgeln och körerna upptar din tid?

Då umgås jag gärna med familj och vänner! Jag sjunger i lite olika konstellationer i Kalmar bl.a i Domkyrkans vokalensemble och i ett Soulband med 10 personer som heter SoulBizniz. Jag gillar också att läsa, dansa och promenera med hunden och tackar sällan nej till en bra serie eller film på TV.

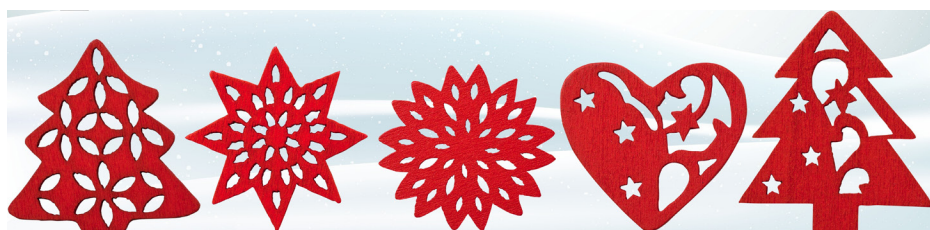
Vad är det roligaste i tjänsten som kantor?

Att det är varierande och omväxlande och att man arbetar med människor i livets alla skeenden.

Är det något särskilt som du vill satsa på eller utveckla framöver?

Jag hoppas att vi kan ha en rolig och utvecklande kyrkokör och en eller två barnkörer. Jag brinner mycket för körverksamheterna och jag vet att den bästa belöningen man kan få som kantor är glada, nöjda körsångare efter en konsert eller uppsjungning!

Jag ser väldigt mycket fram emot att arbeta hos er i Södermöre Pastorat!



Ett stort tack

till Elisabeth Helgesson Palm som vikarierat sedan våren 2020 på kantorstjänsten i Karlslunda-Mortorps församling. Under en kortare vakans fungerar det kanske med enstaka, korta inlägg av olika vikarier som går in enstaka dagar, men genom Elisabeth har det under de här 1½ åren varit möjligt att planera och ha en förutsägbar stabilitet. På grund av pandemin har mycket varit annorlunda, men hur läget än varierat har vi inte stått utan kantor. Med helhjärtat engagemang och utifrån stor erfarenhet har hon spelat på gudstjänster, lett barn- och vuxenkörer och varit med på Musik i Södermöre m.m. Ett varmt tack till dig!



En trasig kaffekopp

Jag har en trasig kaffekopp hemma.
Den saknar öra att hålla i.
När kaffet är nytt och riktigt hett är den därför
svår att hålla i.

Särskilt vacker rent estetiskt är den inte.

Ändå använder jag den.

Är det för att jag inte har råd att köpa en ny?

Nej, inte alls. En liknande begagnad kan man få för 5 kr i en second-handbutik. Den trasiga kaffekoppen använder jag för att påminna mig om en viktig sanning. Jag är som den koppen.



Gud kan använda mig, fastän jag är som en trasig kaffekopp i vissa avseenden. I all min mänskliga svaghet och bristfullhet, trots synder av olika slag, är jag inte obrukbar. En vanlig kristen behöver inte vara perfekt och felfri för att bli brukad av Gud. Detsamma gäller en präst.

Aposteln Paulus kände till detta. Han skrev om evangeliet som en "skatt i lerkärl": *"Men denna skatt har jag i lerkärl, för att den väldiga kraften ska vara Guds och inte komma från mig."*, 2 Kor. 4:7. "Skatten" var evangeliet om Jesus Kristus och han själv var "lerkäret". Gud kunde använda honom trots hans bakgrund som förföljare av de kristna och



trots hans
brister och
tillkorta-
kommanden.

Inte heller
du som läser
dessa rader
är obrukbar
för Herren.
Även om du
själv kanske
känner och

tänker så. I stunder av mörker, synd och motgång är det lätt att komma in i uppgivenhetens dimma. Då behöver vi återvända till min kaffekopp utan öra. Vad vi har bakom oss, vilka vi än är och hur tilltufsade och kantstötta vi än blivit i livet, så kan Gud använda oss. Till något. På något sätt. För det som är gott, sant och rätt. För sitt rike. Så, låt dig bli använd av Gud. Han kan bruka dig sådan du är. Och låter vi Gud verka i oss förblir vi inte heller sådana vi är. Då förändras och förvandlas vi av hans kärleks kraft. Överlåt dig till Gud. Öppna ditt hjärta och liv för honom. Låt Gud få bruka dig och fylla dig med sin kärlek och kraft.

Vad kan hända då? Ja, kanske ringer du ett samtal till den avlägsne släktingen som du inte hört av på länge, eller kanske går du och hälsar på din granne som är ensam. Kanske låter du din sånglängtan bli verklighet och börjar sjunga i kören, eller kanske blir du frivillig medhjälpare på något sätt i någon grupp eller vid gudstjänsterna. Uttrycksformerna är många. Du väljer det som känns bäst för dig och något du är intresserad av. Glöm inte att Gud kan använda dig precis sådan du är, inte sådan du borde vara utan fel och brister. Nej, just sådan du är.

Själv tänker jag inte kasta min trasiga kaffekopp. Kaffet smakar extra bra i den...

Jan Haglund



Ett vänligt ord
och dagen blir ljusare
Vally 1997



Mortorps kyrkas dag

Söndag 20 februari

Mässa kl. 11, kyrklunch och gäst

Konstnären Gunilla Håkansson berättar om sina brev till Gud som blev dikter, om sjukdom och om att aldrig ge upp hoppet

Anmälan för lunchen till pastorsexpeditionen senast 10/2

Välkomna!

Konfirmander 2020/2021

Konfirmerade 5/9 2021 i Ljungby kyrka (pastoratsgemensam grupp):
Moa Andersson, Melltorp
Elin Lundström, Påryd



STORA RESERVATIONER - HÅLL UTKIK!

Covid19-virusets utbredning gör att församlingsverksamheten påverkas på olika sätt. Utvecklingen går ibland snabbt och läget ändras från vecka till vecka. Det gäller allt från gudstjänstlivet till körer, vuxengrupper, barngrupper m.m. **Sådant som planerats kan behöva ställas in med kort varsel.**

Den nyaste informationen finns på pastoratets hemsida
www.sodermore.se

Har du inte tillgång till Internet och dator, be någon du känner ta reda på vad som gäller. Man kan också ringa pastorsexpeditionen 0480-770 400, en präst eller någon annan anställd.



Susanne Lundström från Kalmar stadsmission höll föredrag om diakoni och deras verksamhet på Karlslunda kyrkas dag 26 september.

Döpta

under året som varit

26 oktober 2020 - 1 november 2021

Sally Karlsson, Långaström	2020 21/11
Wera Åhsberg, Påryd	12/12
Moa Hägg, Melltorp	2021 10/1
Edith Cedergren, Christinelund	10/4
Olle Johansson Kask, Melltorp	10/4
Kewin Hagman Björk, Tvärskog	25/4
Ebbe Sandermo, Mortorp	12/6
Marcus Waax, Påryd	13/6
Otto Sävmark, Stockholm	24/7
Hilma Sävmark, Stockholm	24/7
Charliee Björkman Tannerstedt, Påryd	14/8
Lilith Olsen, Påryd	4/9
Ralf Kvarnholm, Mjödeshult	18/9
Tage Johansson, Ölvingstorp	2/10
Lilly Hammarqvist, Vassmolösa	2/10
Alve Petersson, Lövshult	30/10

Varje barn, ja varje människa, har en skyddsängel, enligt traditionell kristen tro.



Bön för de nydöpta

Gud, barnen är vår framtid, vår oro, vår glädje.
Därför ber vi till dig för dessa barn.
Låt dem få växa upp i trygghet, frihet
och gemenskap med andra.



Ge dem den inre styrka som bär också i livets svåra stunder.
Låt glädjen över vad du gett oss i vårt dop prägla hela livet,
så att vi alla växer till och mognar i vår tro och en gång får
dela den himmelska glädjen hos dig. Amen.

(ur Kyrkohandboken)

Mortorps kyrkogård

För länge, länge sedan begravdes människor i närheten av sina hem men under medeltiden anlades kyrkogårdar allt oftare runt kyrkorna. Mortorps kyrkogård har använts sedan medeltiden. In på 1700-talet begravdes socknens välbärgade sannolikt inne i kyrkan.

Enligt en lantmäterikarta från 1819 fanns i väster troligen en stiglucka (en sorts överbyggd kyrkogårdsgrind), ev. fanns också en stiglucka i öster mot prästgårdens mark. Området öster om kyrkan, kvarter A, samt en mindre yta i norr, är alltså den äldsta delen, och har alltså under lång tid använts som kyrkogård. På en grindstolpe står årtalet 1862 det är kanske året när en nydaning för kyrkogården gjordes med utvidgning åt norr (gränsen kom då att gå en bit norr om bårhuset) och tillkomst av nya ingångar.

Grindarna är en typ som tillverkats vid tiden och likadana finns även vid närliggande kyrkogårdar som Karlslunda, Madesjö, Oskar och Örsjö. I Oskar är grindarna märkta med namnet Törnquist och bynamnet Runtorp. På grinden som leder ut från den nya kyrkogården i Mortorp står, som en del av grindens utsmyckning, ordet MORTORP. Om en man med namnet Törnqwist är mycket skrivet, här påminner jag bara om att det var han och en kumpan som stal kyrkklockan i Ljungby. De tog ned den en natt från den öppna klockstapeln. Belöningen blev sex år på Varbergs fästning. Sedan kom Törnqwist tillbaka och ägnade sig med framgång och yrkesskicklighet åt smide och tillverkade då bl.a. grindar som finns vid nämnda kyrkogårdar. Han drev smedjan i Runtorp en period under 1800-talet.



På Mortorps kyrkogård fanns det under 1800-talet en del påkostade familjegravar både på kyrkans södra och norra sida. När socknen drabbades av Spanska sjukan 1918 lär offren ha begravts i en gemensam grav sydost om kyrkans kor.

På 1920-talet utvidgades kyrkogården åt norr. Ny kyrkogårdsmur byggdes av fogade stenar. Flera av gravplatserna var då omgärdade av låga häckar, stenram eller järnstaket. Däremot fanns det troligtvis inga träkors eller andra trävårdar kvar, som det funnits tidigare.

På 1930-talet var det grusgångar, det fanns även mindre grusgravar liksom en del små murgrönskullar.

På 1950-talet behövdes kyrkogården utvidgas. Helmer Johansson har berättat följande:

”Henry Johansson i Råsbäck och friherrinnan Rappe på Christinelund ville prompt att den nya kyrkogården skulle bli förlagd åt den gamla prästgården till. Kyrkoherde Arfwidsson var oerhört emot detta. Han ville att det skulle vara på höger sida när man åkte ner genom allén, som då fanns. Alltså på åkern på andra sidan vägen. Som vi vet blev den nya delen åt det hållet där den gamla prästgården låg. På så sätt kom den i direkt anslutning till den gamla kyrkogården.”

Det finns också en Minneslund där, markerad med en cirkel lagd av kalksten i gräsmattan. Längst i sydost ett enkelt svartmålat järnkors. Från minneslundan har man utsikt över ån. Det är mycket vackert och fridfullt där.

Ingrid Johansson



Några reflektioner inför avslut av kyrkligt engagemang

Jag började engagera mig efter konfirmationen 1959 då vår konfirmationspräst Josef Bjaaland startade en ungdomsgrupp. Därefter fortsatte engagemanget bl.a. som söndagsskollärare. Kyrkofullmäktige 1971 därefter kyrkoråd/församlingsråd sedermera kyrkonämnd, kyrkvärd ett 30-tal år. Kassör i Karlslunda församling och sedermera redovisning och budget i Karlslunda-Mortorps pastorat. Veniatutbildning vid Tallnäs stiftsgård under ledning av Anders Weiryd. Under 20 år och fram till pensionering med 13 månader på övertid, kyrkokamrer i Dörby-Hossmo pastorat. Ett fantastiskt arbete där ansvaret bestod i redovisning, budget och bokslut, personal och löner, inköp och upphandlingar. Ansvarig för byggnationer och underhåll, fastigheter och kyrkogårdar.



Eftersom jag nu bestämt mig för att lämna mina uppdrag är det bl.a. förorsakat av att jag inte känner igen den kyrka jag först engagerade mig i. Centralisering där församlingarna blir små lokalkontor där man avhänder sig IT och telefoni, lönehantering, fakturahantering till dyra kostnader istället för att låta den kompetenta personal som finns utföra dessa arbetsuppgifter samt att man har tillgång till allt på hemmaplan. Mitt motto har alltid varit: ödmjuk inför tillvaron och inte förhäva sig, men denna min vision ser jag inte heller mycket av idag. Därför är det inte med saknad jag nu säger tack och farväl efter drygt 60 års kyrkligt engagemang.

Ronny Söderberg

Julklapptips

Intressanta böcker för den lässugne finns på våra bokbord i kyrkor och församlingshem.

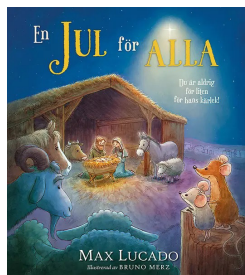
Nu vill jag leva av
Linn Lindeman

100 kr



En Jul för alla av
Max Lucado

80 kr



Minnen av människor på en gård och ett torp i Igersdela för 100 år sedan

Helmer Johansson (1907 – 2009) berättar

Igersdela 1:4

Mot slutet av 1800-talet ägde Johan och Adelina Isaksson gården. Den hade tidigare ägts av Adelinas föräldrar. Johans och Adelinas första barn var Gottfrid som föddes 1875. Sedan kom de andra barnen efter hand.

Johan Isaksson avled 1895. Han var av den stora slakten Isaksson och härstammade från Förebo. Efter Johan Isakssons död var det änkefru Lina Isaksson och barnen som var ägare. Det var fyra flickor, systemern Hulda dog 1910 i någon nervsjukdom, och två pojkar. Gården och dess folk var ganska isolerade. Det var tystlåtna människor, särskilt männen. En orsak till detta var kanske att ena flickan var svårt sinnesrubbad eller sinnessvag, som det kanske hette på den tiden (i kyrkboken står det faktiskt "idiot"). Det satte nog sin prägel på samtliga. Det blev en viss dysterhet hos dem.

Det var Emilia, eller som man sa, Emili som var sinnessjuk. Såvitt jag vet var hon det från barndomen och alltigenom. På det viset var det något speciellt med hela familjen. En utomstående kan inte ana vad det innebar för dessa människor att ständigt tänka på denna sinnessjuka syster och dotter att ha henne hemma och vårda henne på allt sätt. Vilken enighet det måste ha funnits.

De andra flickorna var också hemma. Lina och flickorna skötte djuren och mycket av arbetet hemma på gården, men naturligtvis hjälpte också pojkarna till.

Sönerna, bröderna Gottfrid och Mandus, var mycket, mycket fåordiga och tystlåtna. De blev otroligt intresserade av att arbeta med sten. De blev "bitna" av att jobba med sten. Enligt den tiden kunde de det mesta inom det området. Allt det vi ser av huggen sten och stensättningar på gården i Igersdela är i stort sett utfört av dessa män. De var mycket, mycket skickliga. Gottfrid och Mandus hade en speciell teknik

med att hugga stenstolpar. De kilade sönder stenarna så de fick vackra fina sidor. Det blev oändligt många stenstolpar. Man ser dessa minnen, nästan som monument av ett oerhört arbete som de utförde.

Framme vid ladugårdsplanen finns det särskilt kraftiga stenstolpar, men även utåt ägorna. Vid varje grindhål skulle det vara stenstolpar. Som jag minns var det sedan stabila trätjärade grindar med gångjärn, hängande på stabila hakar som var monterade i dessa stenstolpar. Dessa grindar svängde ledigt och lätt. Ett flertal av dem fanns ovanför gården på vägen mot Gungärde.

Överallt, överallt på gården är det stenstolpar. Så ofta de hade tid var de ute och jobbade med sten och det kanske gjorde sitt till att de var fåordiga.

Allt arbetet med sten som bröderna utförde gjorde förstås att de kom ifrån den sjuka systemen. Det var säkert svårt att se och vara tillsammans med henne. Hon var född 1882, om jag minns rätt, och bodde halva delen av sitt liv på gården, där alla försökte göra sitt bästa för henne.



Hon var verkligen tokig. Jag minns en gång då min bror Erik, som var sju år äldre än jag, var ute i trädgården hemma hos oss. Då fick vi höra ett SKRI, så fruktansvärt, så jag har aldrig hört maken. Ett sådant skri, att man kunde tro det var dödsfara. Vi sprang tvärsöver vårt område och vidare mot Isakssons och skriet fortsatte hela tiden utan uppehåll. Detta fruktansvärda skri! Vi kom ända fram till deras ladugård. Emili stod och högg med en kniv i ett träd. När hon fick se oss tystnade hon.

Det var inte lång tid därefter som hon blev flyttad till sinnessjukhus i Västervik. Myndigheterna bistod dem så hon kom på hospitalet. Hon kom till Nannylund, som det hette. Då hade hon alltså levt halva sitt liv hemma och vårdats av sin familj. Hon kom aldrig åter till Igersdela. Hon dog vid 79 års ålder. Jag tror att hon överlevde alla sina syskon. För gårdens folk blev det en oerhörd lättnad. De hade levt så isolerade, de hade varit så bundna. Det blev helt annorlunda för dem.

Skogslund, Igersdela 1:11

Johan Nilsson född 1840 och Matilda Olsdotter född 1846 gifte sig 1868 och flyttade till Skogslund i Igersdela. De fick sju barn, ett dog en vecka gammalt. Matildas man dog i lungsjuka 1890 och var då knappt 50 år. Matilda blev alltså änka med äldsta dottern 19 år, en son 17 år, en son 14 år, dottern Selma 12 år, dottern Ellen 7 år och dottern Sigrid 4 år. Det var säkert svårt.

De två äldsta barnen var antagligen utflugna och hade tjänst någonstans. Kanske den tredje också hade något arbete, eller om han redan då hade njurbesvär, det vet vi inte. De andra var hemma. Hur kunde de bara klara sig? Vad levde de av? Matilda hade några får och några höns. Kring tomten var det odlat, men de små åkrarna gav inte mycket. De hade även tillgång till en litet gärde långt uppåt Emil Anderssons ägor, men de ägde det inte. De drev fåren dit på morgonen och tog hem dem på kvällen.

1899 flyttade Ellen till Adolf Fredriks församling i Stockholm. Hon var då 17 år. Tidigare hade hon haft tjänster närmare hemmet. I Stockholm fick hon, med tiden en mycket bra anställning, troligen var hon sekreterare. Systemen Sigrid åkte till Amerika. Systemen Selma och en bror fanns i Stockholm.

Ellen var ogift och när modern Matilda blev gammal och inte kunde reda sig själv fick Ellen lämna sitt arbete och åka hem och ta hand om henne. Hon fick lämna Stockholm och det blev för alltid.

Hemma i Igersdela fick Ellen ta hand om hönsen och fåren och allt övrigt arbete. En gång hade Matilda gått vilse. Hon kom inte hem. Ellen blev naturligtvis orolig. Det ordnades med skallgång och då fann de henne.

Efter moderns död bodde Ellen kvar ensam, omkring 1940 gjorde hon sig av med fåren. På de tre åkrarna vid stugan odlade hon potatis, havre och vall. Emil Andersson kom med sina hästar och hjälpte henne med att så, sätta och skörda. Grannarna hjälpte till att plocka potatis. Då bjöd hon alltid på kaffe i stora rummet och så fick ju alla betalt, även barnen. Hon var alltid mycket noga med att göra rätt för sig. Hon bjöd på kaffe annars också, alltid med många sorters kakor. De var köpta i bageriet i Tvärskog.

Det var väldigt fint i den lilla stugan, hon hade många vackra saker, bl.a. en liten, låg pall som det var snoddfrans runt om. Utöver det stora rummet, som hade öppen spis fanns det en liten kammare med kavelugn och där fanns soffa, bord med radio, stol och på senare tid även en elektrisk kamin. Hon brukade ha många veckotidningar. De fick hon från Stockholm. Det fanns också ett litet kök, med lucka i golvet ner till källaren där potatisen förvarades. Vardagsingången var på baksidan av huset, där fanns en liten farstu och där var det även ett skafferi. Hon hade en locktång som hon värmde i järnspisen och så kunde hon göra någråvor i håret när hon blev bortbjuden.

Alla vuxna tilltalade hon med herr och fru plus efternamn, till barn använde hon deras förnamn. Hon sa aldrig du, utom till sin syster Selma och hennes man Albin, som var lokförare. När han blev pensionär vistades han i Igersdela en stor del av sommaren.

Det hände ibland att Ellen fick rikstelefon samtal från Stockholm. Efter som hon inte hade egen telefon ringde de till grannen och en telefonist varskodde "att Stockholm önskar tala med Ellen Johansson t ex klockan tre em." Då fick man tala om det för henne så hon var uppe hos grannens när samtalet kom.

Hon var "fin" av sig och glad och vänlig. Hon hade ett vårdat språk. Hon visste mycket om de kungliga. Hon pratade gärna politik och var intresserad av det som hände i världen. Hon kunde även engelska. Det var minsann inte vanligt på den tiden.

Ellen cyklade till Tvärskog och handlade och tyckte om att prata med folk både i affären och i bageriet. Hon var mycket snäll och hjälpsam. Ellen ställde upp som barnvakt för grannens barn. Men hon hjälpte också till med att sätta potatis och med skörden. Vid höbärgningen, när höet skulle upp på slindran, var hon där uppe och jobbade och slet och hon var också med och band säd och plockade potatis. Ibland var hon även med vid tröskningen.

Hon höll fint i rabatterna och i trädgården i övrigt och gången krattades ofta. På den lilla ladugårdsplanen hade hon en ganska stor, flat sten. Där krossade hon söndrigt porslin till hönsen. Det hade samma nytta som snäckskal, sa hon.

Vid jul hade hon alltid en julgran med levande ljus. Det lyste så vackert i stora rummet i hennes stuga. På äldre da´r blev hon lite åderförkalkad, som man sa på den tiden.

En natt några veckor före julen 1958 tog det eld i stugan. Orsaken var att något fallit ned på elkaminen. Tvärskogs brandkår larmades och den kom. Men det gick inte att rädda något. Det var försent! Hennes stuga och alla hennes fina saker brann upp. Allt förstördes!

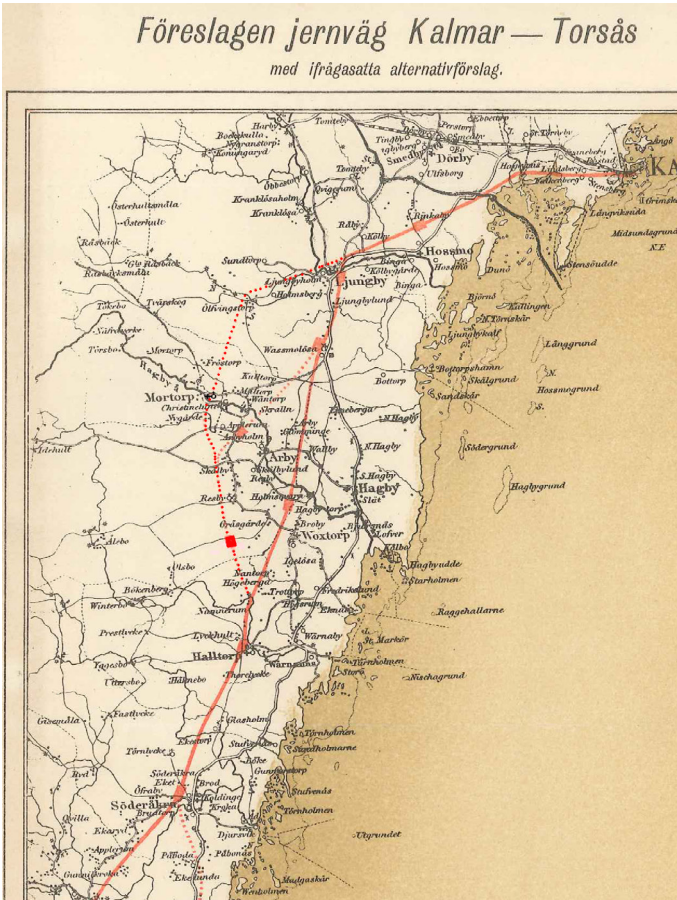


Ellen kom till Solgården i Påryd. Där fick Selma Vilhelmsson och hon dela rum. Hon fann sig väl tillrätta. Ellen blev liksom en värddinna där, hon tog emot besökare och visade dem tillrätta.

- Visst var hon fantastisk!
Hon dog 1962 och är begravd på Mortorps kyrkogård.

Ingrid Johansson

Ska vi ta tåget till julottan?



Ja, det kunde blivit verklighet om inte ödet velat annorlunda. När järnvägen Kalmar-Torsås planerades fanns ett antal förslag på dragning av spåret. En stark person ville att spåret skulle gå över Applerum och lantbruksskolan där. Ett av förslagen (den röda prickade längst västerut) togs därför fram. Järnvägen skulle då passerat alldeles i närheten till Mortorps kyrka. Men ödet ville

annorlunda. Personen som förespråkade denna dragning av spåret dog hastigt och intresset för förslaget svalnade. Spåret byggdes efter ett annat förslag och invigdes 1899 och lades ner 1965.



Björn Jansson 2021

Åka velociped

När jag i våras skannade gamla dokument stötte jag på en kungörelse från 1895 som gällde för velociped åkning (cykelåkning). När jag läste punkt n:o 81 i kungörelsen nedan tänkte jag på diskussionen om elsparkcyklar som pågår nu, 125 år senare. Kan det komma en kungörelse som ska läsas upp i kyrkan för elsparkcyklar också månntro?

Björn Jansson 2021

Kungörelser.

1895

(Från Lands-Kansliet.)

(Uppläses i kyrkorna inom länet.)

N:o 81. Med erinran att 11 kap. 15 § strafflagen stadgar ansvar af böter, högst 100 kronor, för den, som å allmän väg, gata eller torgplats far öfverdådig fram, så att annan deraf kan skadas, har Konungens Befallningshafvande beträffande velocipedåkning inom länets landsbygd, med undantag af sådant område, der ordningsstadgan för rikets städer är gällande, förordnat följande:

§ 1. Å väg, hvilken ej är enskild utfartsväg eller af lika enskild beskaffenhet, vare täflingsåkning med velociped förbjuden vid vite af 50 kr.

§ 2. Den, hvilken med velociped färdas å sådan väg, som afses i § 1, vare skyldig,

att vara försedd med ringklocka och efter mörkrets inbrott med tändt ljus i lykta, så anbragt, att skenet blifver för mötande synligt på afstånd;

att såväl vid vägkorsningar som eljest, der fara för sammanstötning kan uppstå, färdas sakta och gifva signal med ringklocka;

att vid möte med åkdon eller ryttare hålla åt venste, färdas sakta samt stiga af velocipeden, då körande eller ridande gifva tecken dertill, häst visar sig orolig eller det eljest kan vara af behovet påkalladt för undvikande af olycks- händelse;

att icke fara om åkande eller ridande utan att derföret hafva genom ring-ning med klockan gjort den åkande eller ridande uppmärksam på att sådant kommer att ske, att dervid fara med sakta fart och ej r inga under förbifarten, samt att vid färd förbi häst, som ledes, hålla åt den sidan, der föraren går. Den som öfverträder förestående föreskrifter gör sig förfallen till böter från och med 5 till och med 20 kronor.

Beträffande städer och sådana landtområden, inom hvilka ordningsstadgan för rikets städer är gällande, kunna föreskrifter utverkas i den ordning § 20 i nämnda stadga öfformäl.

N:o 82. Länsstyrelsen, som beviljat Kronfogden i Aspelands och Handbörds härads fögderi S. J. A. Cederblad för vårdande af enskilda angelägenheter tjänstledighet under en månad, räknad från och med den 10 dennes, har förordnat e. o. Hofrättsnotarien Emil Sandstedt att under tiden upphålla kronofogdetjensten i nämnda fögderi.

N:o 83. Värfningspass har utfärdats för Volontären C. E. Lindgren att för Kongl. Lifgardets till häst räkning anställa värfnung inom Kalmar län intill detta års utgång.

N:o 84. För anläggning af en s.k. trumma å allmänna vägen emellan de s.k. Svinkällebackarne och egendomen Hossmo kommer nämnda väg att vid anläggningsstället vardas till halfva bredden afstångd från trafik under fem dagar från och med den 16 dennes.

Det åligger vederbörande kronobetjent att härom göra erforderliga anslag;

Vigda

under året som varit
15 november 2020 - 1 november 2021

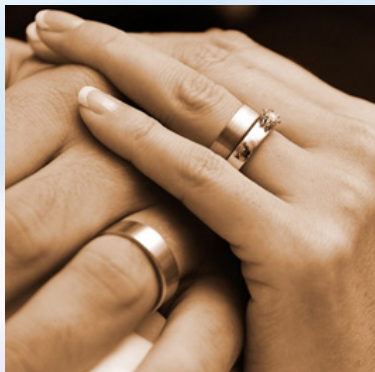
Jonas Karlsson och Stina Andersson, Tvärskog

22/5

Bön för de nygifta

Gud, vi ber för dem som ingått äktenskap i vår församling det gångna året. Hjälp dem att leva i kärlek och frid, i ömsesidig trohet, gemenskap och aktning för varandra. Hjälp dem att skapa ett öppet och varmt hem där unga och gamla kan finna trygghet och gemenskap. När svårigheter möter, för dem då närmare dig och varandra. Hjälp dem att förlåta varandra och låt dem dag för dag ta emot glädje och kraft ur din hand. Genom Jesus Kristus, din Son. Amen.

(ur Kyrkohandboken)



Höstdag

Tänk, vilken färgprakt hösten ger,
en färgsymfoni överallt man ser.
Snart alla träden kala står,
och vi mot vintern går.

Så har årstiderna sina behag,
det växlar från dag till dag.
En ro vi skall finna i allt detta
när vår tillit till Gud vi sätta.

Vally 11/1 2021

Tystnaden

En dag skall allt förvandlas,
en stor dag då all förundran,
då allt vemod, ja allt, skall få sitt svar.
Då susar ej vinden vemod,
nej, jubeltoner finns i dess sus.

Stunden omkring oss är mättad av tystnad,
en mätnad som vaggar sinnen till ro.
Den säger så mycket, den är fylld av ro.

Stör ej tystnaden med buller,
stör den inte med tal.
Låt den inte sjunka in i våra sinnen.
Den kommer med vila, så smeksam.
Så är tystnaden!

Vally

De som lämnat oss

Följande personer har avlidit och/eller blivit gravsatta
på Karlslunda och Mortorps kyrkogårdar
1 november 2020 - 1 november 2021

Datum	Namn	Ålder
2020		
20 dec	Hans Karlsson, Vassmolösa	75 år
25 dec	Doris Svensson, Tvärskog	89 år
29 dec	Rolf Thydén, Påryd/Nybro	72 år
2021		
24 jan	Lennart Svanberg, Grötsjö	72 år
30 jan	Lars Svensson, Påryd	93 år
31 jan	Maj-Britt Gunnarsson, Påryd	89 år
1 mars	Stig Josefsson, Påryd	77 år
4 april	Bernt Törnqvist, Tvärskog	84 år
20 april	Sven Karlsson, Ugglebo	92 år
2 maj	Jimmy Bogren, Billsäng	53 år
1 juni	Ingrid Karlsson, Idehult	86 år
4 juni	Agneta Cedergren, Christinelund	67 år
28 juni	Doris Johansson, Ugglebo	89 år
1 juli	Bengt Åkesson, Påryd	61 år
19 juli	Eva-Lena Lindgren, Melltorp	64 år
3 aug	Eva Ramnås, Påryd	73 år
8 aug	Ann-Britt Eliasson, Långaström	82 år
1 sept	Ulla Johansson, Ugglebo	95 år
12 sept	Maj-Lis Kristiansson, Kalmar	87 år
23 sept	Jonny Liljedal, Påryd	60 år
25 sept	Gossebarnet Manfred, Applarum	0 år
1 okt	Mikael Karlsson, Påryd	65 år
7 okt	Inger Helgesson, Kalmar	85 år

Bön inför evigheten

Gud, hjälp oss i vår saknad och sorg efter de nära och kära som lämnat oss.

Vi tackar dig särskilt för...

Ge oss alla visa hjärtan, så vi inser livets korthet och lär oss leva för de levande den tid vi har kvar.

Hjälp oss se att det är din Son, Jesus Kristus, som segrat över döden och det onda.

När evighetens påsk en gång gryr över jordens alla gravar, låt oss då av nåd få uppstå till det eviga livet.

Amen.



Jesus sade: "–Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus."

Joh. 8:12

Det händer i vår 2022

Välkomna till barngrupper/ barnkörer

Himlakul Årskurs F-3

Varje onsdag 13:30-16:00

Tvärskogs församlingshem

Himlaparty Årskurs 4-6

Varje onsdag 15:30-16:30

Tvärskogs församlingshem



Himlakul Årskurs F-3

Varje torsdag 14:30-17:00

Mariagården

Ansvar: Therese Olsson-Ström 0480-770 422

Kom med och sjung!

Kyrkokören

Torsdagar 19:00-20:30

Jämna veckor Mariagården

Udda veckor Tvärskogs församlingshem

Ansvar: Therese Olsson-Ström 0480-770 422



Diakonin välkomnar

Öppen bönegemenskap

med drop-in möts vi onsdagar varje vecka

Mariagården 18:00-19:00

Sthen Nyberg 072-553 93 70

Ann-Helen Nilsson 0480-296 13

Mer än du tror

Undervisning, upptäckter och samtal om kristen tro, start måndag 17/1

Vi möts varannan måndag kl. 18:30 i Tvärskogs församlingshem

Måndagskaffet

Kl. 14 ojämna veckor i Mariagården, start måndag 17/1

Öppen gemenskap

Sthen Nyberg 072-553 93 70

Promenadgemenskap

Varje tisdag i Pärud 10-12. Start vid ICA-affären

Vi går lugnt en kortare sträcka och avslutar med kaffe i församlingshemmet

Sthen Nyberg 072-553 93 70



Expeditionstider och telefonnummer

Pastorsexpeditionen för Södermöre pastorat finns i Ljungbyholm. Präst, kantor och församlingsassistent finns dock i Mariagården, Påryd, under flertalet av veckans vardagar. Ifall Du vill beställa tid för dop, vigsel eller begravning inom Svenska kyrkan eller hyra församlingshem - kontakta pastorsexpeditionen.

Swish-info

Karlslunda-Mortorp: 123 458 06 76.

Märk betalning med det som betalningen avser: BOK/FIKA/KOLLEKT.

Telefonnummer & e-post

Pastorsexpeditionen, Ljungbyholm

Tel. 0480-770 400

Mån, tis, tors kl. 9-12

Ons kl. 13-16

sodermore.pastorat@

Webbsida

www.sodermore.se

Alla e-postadresser avslutas:
@svenskakyrkan.se



Församlingspräst

Jan Haglund

tel. 0480-770 421

jan.haglund@



Kantor

Therese Olsson-Ström

tel. 0480-770 422

therese.olsson-strom@

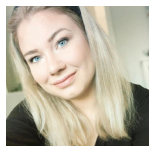


Kyrkoherde

Richard Thörn

tel. 0480-770 401

richard.thorn@



Församlingsassistent

Alva Jaensson

tel. 0480-770 429

alva.jaensson@



Diakonkandidat

Louise Madeland

tel. 0480-770 400

louise.madeland@



Kyrkvaktmästare

Jörgen Nyeryd

tel. 0480-770 425

jorgen.nyeryd@



Diakoniassistent

Elna Scherman

tel. 0480-770 409

elna.scherman@



Kyrkvaktmästare

Katarina Andersson

tel. 0480-770 427

katarina.andersson@



Kyrkvaktmästare

Magnus Fogelström

tel. 0480-770 426

magnus.fogelstrom@



Gudstjänsterna

kring Jul, Nyår och Trettondedagen 2021/2022

Söndag 19/12

4:e söndagen i advent - Herrens moder

16:00 Musikgudstjänst Karlslunda kyrka

Jan Haglund, Elisabeth Helgesson Palm

Kyrkokören, Maria Wackt

Julafton 24/12

10:00 Julkrubba Karlslunda kyrka

Jan Haglund, Elisabeth Helgesson Palm, barnkören

12:00 Julkrubba Mortorps kyrka

Jan Haglund, Elisabeth Helgesson Palm, barnkören

Julafton 24/12 - Den heliga natten

23:00 Julnattsmässa Mortorps kyrka

Sölve Hjalmarsson, Elisabeth Helgesson Palm

Pernilla Ingvarsdotter, kyrkokören

Juldagen 25/12 - Jesu födelse

07:00 Julotta Karlslunda kyrka

Jan Haglund, Elisabeth Helgesson Palm, Pernilla Ingvarsdotter

15:00 Julgudstjänst Björkhaga

Jan Haglund, Burkhard Flögel, Niclas Åhman, sång

Söndag efter nyår 2/1 - Guds hus

16:00 Mortorp Högmässa

Sölve Hjalmarsson, Therese Olsson-Ström

Trettondedagen 6/1 - Guds härlighet i Kristus

16:00 Musikgudstjänst med små och stora Karlslunda

Jan Haglund, Therese Olsson-Ström, kyrkokören, barnköreerna

Avtackning av vik. kantor Elisabeth Helgesson Palm

MED RESERVATION FÖR COVID19-LÄGET. FÖR DET SENASTE KOLLA HEMSIDAN.